

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Schisma sub Edwardo & Elizabetha declinat in haeresim. n.5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

PRÆFATIO.

(quod pallium vocant) conferenda : neque solum pecunia in cameram Apostolicam importatio, quacumque de causa spirituali, interdicitur, sed & gratia cuiusvis, aut licentia impetratio. Anno denique trigesimo quarto, iisdem publicis regni Comitibus tribuitur Regi non nomen inane (ut aiebant) sed cum nomine, honor, dignitas, Priuilegia, Auctoritas, prouentus supremi in terris Capitis Ecclesie Anglicanæ, immediate sub Deo, & Christo Iesu, cum potestate visitandi, cum opus esset, aut liberet, & quosuis errores, aut hereses, seu Cleri seu Populi, corrigendi. Pro cuius potestatis executione, non ita multo post constitutus est Regis Vicarius Generalis in Causis Ecclesiasticis, Thomas Cromwellus, homo Laicus, & humili, ut ferunt, loco natus, cum priuilegio precedendi ipsum Cantuariensem Archiepiscopum regni Primatem in publicis consessibus.

Henricus
se dicit Ca-
put Eccle-
siae Angli-
canæ.
Anno 26.
c. 1.
An. Henri-
ci 31. c. 1.
Stuit in
repugnab-
tes.

VI. Inde sauitum in Religiosos & doctos omnes, qui summam in Ecclesiasticis Auctoritatem Regi negarent. Familia Religiosa dissipata, ædes diruta, bona primum Regis addicta arario, tum donatione, & venditione, commutatione dispersa, atque in manus priuatorum deriuata. Quindecim Superiores Monasteriorum constantiam in sustinenda summi Pontificis Prærogatiua ultimo luerunt supplico. Monachi ad aliorum terrorem supra quinquaginta fame, pedore carcerum, suspensio periere, totidem fere eruditi Sacerdotes; præter duo orbis lumina, Ioannem Fisherum Episcopum Roffensem, & Thomam Morum, non ita pridem Regni Cancellarium. Neque Cælitæ fuere immunes: Thomas Cantuariensis Episcopus (quem annis prope quadringentis coluerant Martyrem) in ius vocatus, Regiæ Maiestatis læsa condemnatus, & exustus, ne quidem locum deinde tenere potuit in indice quocumq; Sanctorum; ut nemini mirum videri debeat Pape appellationem ex omnibus libris inscriptionibusq; sublatam: quanquam non sine admiratione cogitari potest, paucissimis annis tam atrocia, non solum in Catholicè sentientes à nuperrimè tam Catholico Rege admessa esse facinora, sed paria Hæreticis in loca sacra diuosq; scelera esse perpetrata; atque cum Regem qui Lutherum tum primum erigentem cornua, eiusque fatum edito doctissimo Commentario, proscripisset, Lutheri prolem alteram fouisse, fructus doctrinæ adamasse: sed quid non mortalia pectora cogit, Auri, luxus, vindicta fames?

Edeuardus
idem ius
Capitis af-
sumit.

V. Iam Schisma hæresi strauerat viam, & quæ à capite diuisa erant membra saniem hauserant; quam sublato Henrico 31 qui nouenem filium Edwardum, Regni Hæredem, sub tutela habebant, longè lateque sparserunt; Prima cura fuit dignitatem Capitis Ecclesie Anglicanæ, quam Henricus assumerat, in Rege puero tueri. Eo ex capite confestim lege lata dicitur electio Episcoporum, non iam ad capitula, Rege consentiente, sed ad Regem solum pertinere, Episcopos nihil debere suo, sed Regis nomine cuncta iubere: Regis Insignia suis quemque oportere sigillis inscribere: læsæ Majestatis crimen fore scripto asserere vel Regem non esse, vel Pontificem

PRÆFATIO.

rificem esse caput Ecclesiæ. Tum anno altero, Regis auctoritate, Sacrosancto Missæ Sacrificio, & consueta in Ecclesiis præcædi formâ aliolis, noua instituitur vulgari idiomate; Supprimuntur libri antiquorum rituum, tolluntur Christi Sanctorumque imagines, formatur aliud corpus Iuris Ecclesiastici, alij ritus Episcopus, reliquosq; Ecclesiæ Ministros initiandi, & conferendi Sacramenta.

VI. Videbatur his adminiculis Hæresis obrinuisse, cum defuncto Edwardo Maria Filia Catharinæ (quam & prolem ex ea susceptam Henricus repudiarat tanquam illegitimas) communi ordinum voto agnosciatur Regina. Hæc a matre Catholica Catholicis imbuta moribus, fidem ritusq; antiquos conatur restituere: Itaque antiquatis legibus ab Henrico & Edwardo dictis, quæ Religioni aduersabantur, summi Pontificis auctoritas, potestas Episcoporum, Cleri populique distinctio suis locis reponuntur. Felix conatus si operi corroborando dies non defuisset: Vno anno minus Edwardo vixit. Elizabetha vero, Filia Bolinæ, vix tribus mensibus post Mariam regnauerat, cum appellationem capitis Ecclesiæ Anglicanæ, quæ Mulier, declinans, potestatem Capitis curauit sibi per ordines Regni confirmari, & Iuramento proposito stabiliri, dicta suprema Gubernatrix in spiritualibus æque ac in temporalibus: eo fine ut quibus auspicijs regnum, ijdem non in temporalia modo, ut cæteri regum, sed in spiritualia omnia potestatem adeptæ esse crederetur, utq; nihil siue politice, seu Ecclesiæ Auctoritatis cuiquam inesset, nisi in quem à Regina per patentes literas illa dimanaret.

VII. Idetiam conatu præcipuo agebatur, ut per vniuersum Regnum vulgaretur, prorsus nihil potestatis esse summo Pontifici in quenquam Regine subditum, quamdiu is intra Angliæ fines se contineret: Natæ enim ex Matrimonio per Pontificem reprobato persuadebatur, & ipsum Regnantem semper fore infensum tanquam illegitimum, & à nemine subditorum sperari posse certam indubitatamq; fidem qui Pontifici, hoc est, uti credebatur, inimicæ potestati non renuntiabat. Hinc anno quinto Regni edicitur mulctandus omnibus facultatibus & perpetuo carcere, quicumque verbo, aut scripto aut actione quapiam affereret Pontificis auctoritatem quam olim in Angliâ habuerat: Anno vero 13. & vigesimo tertio lesa Majestatis reus, qui rescriptum quoduis Pontificium obtinisset, siue ad lapsos Ecclesiæ Catholicæ restituendos, siue alia quapiam de causa; Vel qui subditum Regine aliquem sedis Apostolicæ conciliaisset.

VIII. Et quoniam Sacerdotes in Seminarijs transmarinis educati, atque ritè initiati, habebantur potestatis Pontificiæ præcipui assertores & ij maxime qui Societati Iesu nomen dederant, hi varijs ab initio agitati calumnijs & inquisitionibus, anno vigesimo septimo regni, nouo edicto proscribuntur; si non exularent, aut si semel exules redirent, aut si qui noui aduenerent, non aliâ conditione censendi quam Proditorum. Itaque annis quadraginta quibus ad clauum sedit Elizabetha, vix credi potest quantum effusum est innoxij sanguinis, quot questionibus exerciti, quanti molestijs vexati sint omnium ordinum Catholici, dum summi Pontificis auctoritas ubique habetur

Maria res
stituit.

Elizabethæ
reassumit.

Anno 10
c. 1.

An. 5. c. 2.

Et profecti
bit Sacer-
tes.

Post hinc
notior.